

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Conciliis Generalibus Approbatis Ac Reprobatis Breve Compendium.

Longo, Francesco

Romae, 1624

1. Nicaenum I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10467

De Concilio Nicæ-
no.

Primum Concilium generale fuit Nicaenum, quod celebratum fuit ab anno Domini 327. vsque ad annum 330. qui fuit annus 15. Siluestri Papæ, & 20. Constantini Imperatoris. Contendunt Hæretici, in scio Siluestro, illud à Constantino fuisse indictum & probare se dicunt ex Rufino, lib. 10. cap. 1. *Ex sacerdotum sententia, inquit iste, apud Urbem Nicæam Sacerdotale Concilium cõuocat Constantinus. Sic ille. Sed quod iussu Siluestri Papæ à Constantino Imperatore totum factum fuerit, patet ex Sexta Synodo Act. 18. vbi Patres ita dicunt: Constantinus semper Augustus,*

Anno Domini.

327.

Constantinus iussu Siluestri Papæ Concilium Nicænum cõuocauit.

stus, & Siluefter laudabilis,
magnam, atque insignem in
Nicaea Synodum congrega-
bant. Quinimo Rhegino a-
 pertè indiétionem Concilij
 Nicæni Siluestro adscribit.
 Et probabile est, quod Cardi-
 nalis Baronius circa annum
 Domini 325. annotatum reli-
 quit, Constantinum cum Sil-
 uestro egisse de Synodo egen-
 da, & de ea re inter eos con-
 uenisse potissimum ad reprim-
 endos Arianos: de quorum
 insolentia Alexander Alexan-
 drinus Episcopus iam tum
 Pontifici, tum Imperatori Ro-
 mano conquestus erat. Ante-
 quam autem Concilium indi-
 ceretur, missus est à Siluestro
 Osius in Orientem ad Constā-
 tinum Imperatorem (indubiè
 cum mandatis de adhibendo
 remedio communibus votis
 Arianismo iam gliscenti) qui
 Constantinus eundem Osum

Ale-

Alexandriam misit ad sedandas turbas Schismaticorum (testis Eusebius, lib. 2. cap. 62. in vita Constant.) Re autem infecta redeunte Osio Constantinopolim, progressus est Constantinus ad indictionem Generalis Concilij, cui idem Osius praesedit ex parte Pontificis, tanquam Apostolicae Sedis primus Legatus: cui etiam in hoc munere adiuncti fuere alij duo Presbyteri Urbis Romae, Victor, & Vincencius, ut patet ex subscriptionibus. Hi enim tres primi omnium subscripserunt. Et confirmat Cedrenus in Compend. Hist. & Photius, in lib. de septem Synodis, qui dicunt, Siluestrum per suos Legatos Concilio Nicæno auctoritatem contulisse.

Idem habet Athanasius, in Epist. ad solit. vitam agentes, ubi dicit: Osiu[m] Principem fuisse

*Osius Cō-
cilij Nicæ-
ni Praeses.*

*Osius Sym-
bulum Ni-
cænum cō-
posuit.*

fuisse in eo Concilio, & ipsum esse, qui composuit Symbolum, quod dicitur Nicænum.

Ex quibus nō solum habemus, quod contra hæreticos volumus; sed etiam obiter colligimus falsum esse, quod ait Pighius, lib. 6. c. 1. de Eccle-

*Concilio rē
generalit̄
inuentum
non Imp.
Constanti
ni, sed sum
mi Pontif.
fuit.*

*Causę cur
in primis
rēporibus
Concilia
generalia
absque Im
peratoris
consensu
non cele
brabātur.*

fiast. Hierarch. Conciliorum Generalium conuocationem esse inuentum Magni Constantini. Non enim hoc ipse per se excogitauit; sed sacerdotum sententiam secutus est;

& præter Ruffinum supra citatum, Damasus quoque in Pontificali scribit, nempe cum Siluestri consensu habitum esse in Nicæa Concilium.

Cur autem hoc Concilium, & quatuor alia sequentia generalia approbata, scilicet Constantinopolitanum I. Ephesinum I. Chalcedonense, & Sardicense non solum Pontifex indixerit, ut postea factum est,

est, ratio non erat, quia sine auctoritate Imperatoris Concilium coactum non esset futurum ratum apud Christianos, ut somniant aduersarij: cum aperte dicat Athanasius in Epist. ad solit. *Quando unquam iudicium Ecclesie ab Imperatore auctoritatem habuit?* sed propter alias iustissimas causas.

Quarum prima erat, quia tunc adhuc vigeat lex illa Imperialis antiqua, quae prohibebat, omnia Collegia, & frequentes hominum Conuentus sine Imperatoris auctoritate; eò quod metuerent Imperatores, ne aliqua fieret. Vide l. i. Colleg. illicitis. Et l. Conuenticula. C. de Episcopis, & Presbyteris.

Secunda; quia etiam si lex illa non fuisset, cum Imperatores eo tempore in magna

parte

Prima causa propter legem, quae id vetabat.

Secunda, quia Imp. tunc in magna parte Orbis terrae imperabatur.

parte Orbis terrę imperarent non poterat fieri Concilium, nisi in aliqua Vrbe Imperiali. nulla autem ratio finit, vt in aliquo loco ex toto Orbe Conuentus fiat, sine licentia Domini illius loci: sicut etiam modò si Concilium non fieret in Terris Pontificis, sed in Gallia. in Hispania, vel Germania, sine dubio peteretur consensus eius, cuius est illa Ciuitas, vel Prouincia.

Tertia; quia eo tempore Concilia Generalia fiebant sumptibus publicis, præsertim quoad transfuersiones Episcoporum ad locum Concilij: uehebantur enim equis, aut vehiculis ciuitatum sine dispendio Ecclesiarum. vt constat ex lib. 3. de vita Constant. vbi etiam Eusebius addit, *toto tempore Concilij Imperatoris sumptibus omnes Episcopos viuisse*. Idem etiam patet

*Tertia
quia tunc
Concilia
generalia
fiebant sū
ptibus pu-
blicis.*

ex

ex Theodoretto, lib. 2. cap. 16. ubi cum Liberius peteret Concilium, respondit quidam, *non sufficere censum publicum subuectioni Episcoporum.* Item ex Epist. Constantini IV. ad Pont. Roman. quæ habetur initio VI. Synodi idem patet.

Quarta ratio est; quia eo tempore Pontifex etsi in spiritualibus esset Caput omnium etiam Imperatorum; tamen in temporalibus subijciebat se Imperatoribus: & ideo non poterat inuito Imperatore aliquid agere. Et cum tantum debuisset petere ab Imperatore auxilium ad conuocandum Synodum, vel ut permitteret Synodum conuocari: tamen quia Dominum suum temporalem eum agnoscebat, supplicabat, ut iuberet, conuocari Synodum. At post illa tempora istæ omnes causæ mutata

tæ

*Quarta
quia tunc
Pontifex
in tempo-
ralibus Im-
peratori
subijciebatur.*

tæ sunt : nam nec lex illa nunc
viget : nec Imperatores in to-
to Orbe dominantur : nec sum-
ptibus publicis fiunt Conci-
lia : nec sunt Gentiles, qui im-
pedire possint : & Pontifex,
qui est Caput in spiritualibus,
non est vlli subiectus in tem-
poralibus : cùm etiam ipse in
suis Prouincijs sit Princeps su-
premus temporalis, sicut sunt
Reges, & Principes alij. Id
quod diuina prouidentia fa-
ctum est, vt Pontifex liberè
munus suum exequi possit.

Conuenerunt ad hoc Con-
cilium, vt refert Athanasius

*Patrum
numerus
qui ad Cō-
cilium cō-
uenerunt.* (qui etiam interfuit, in Epist.
ad Iouianum Imp.) tercentum
decem & octo Episcopi. Qui
numerus, Auctore S. Ambro-
sio in Præfat. librorum de fide,
Sacer est, & mysticè præfigu-
ratus 318. militibus illis, qui-
bus Abraham de quinque Re-
gibus victoriam reportauit.

In

In hoc Concilio non minus quàm Ephesino, & Chalcedonensi Sacrosanctum Evangelij Codicem, qui Dei Iudicis personam repræsenteret, Sede Regia in medio confessus Episcopalis, ut eum omnium vultus intuerentur, collocatum fuisse, non dubium est. Vide Baron. anno 325. num. 60.

Causæ conuocandi hoc Concilium duæ primariæ fuerunt. Vna, ut de Cristi Domini Diuinitate blasphema Arii sententia in iudicium Ecclesiæ vocata, discuteretur, & quid de ea fideles sentire deberent, definitiuo iudicio decideretur. Arrius enim, cum Theologiæ professor esset in schola Alexandria apud Aegyptios, eius hæresi, & errore mirabiliter Ecclesiæ concordia diuulsa est: eius enim error ita placuit Orbi, ut doctissimi

*Euangelio
rum liber
in medio
confessu cū
dignitate
collocatur.*

*Causa
conuocan-
di Concilij*

Arrii vita

*Arrii er-
ror, quam
late diffu-
sus sit.*

B Epi-

Episcopi, & vniuersa ferè Orientalis Ecclesia, plurimi etiam in Occidente, eum amplexi sint. Tuit nempe huius impietatis tam incredibilis successus, vt omnes ferè Romani Imperij Ecclesias hæc lues peruaserit magna nimirum facilitate, ac plausu id cunctis sequentibus, quod Imperatoribus, quod Episcopis ferè omnibus probari videretur. Scribit enim sanctus Hilarius lib. cont. Constantium Augustum, centum, & quinque Episcopos fuisse, qui Arrij perfidiam lequebantur.

*Centum et
quinque
Episcopi
Arriani.
Alexander
Alexandrie
Episcopus,
Arriana
hæresis ma-
ximus im-
pugnator.*

Inter cæteros verò Orthodoxos Patres, qui se se huic errori infracta animi constantia opponerent, primus Alexander Alexandria Episcopus fuit, qui à Constantino impetravit, vt Nicænum Concilium cogeretur, in quo damnata est hæresis Arriana. Pro-

inde

inde proscriptus , & eiectus
 est à regno Arrius . At mor-
 tuo Constantino , presbyter
 quidam apud Constantium
 summa familiaritate , & cui
 omnia sua consilia crediderat
 effecit , suo suasu apud Impe-
 ratorem , vt reuocatus Arrius ,
 pristino suo officio fungere-
 tur . Sopitum vtcunque incen-
 dium antea , iterum exarde-
 scere cepit vehementius : adeò
 vt Cæsar Constantius etiam
 hunc errorem Arrij amplecte-
 retur . Cæterùm , statuto tan-
 dem die , à Constantio , quo
 Alexander , & Arrius inter se
 publicè conferrent de scriptu-
 ris , totam noctem in oratio-
 nibus consumpsit Alexander ,
 in templo orans Deum , ne
 Arrianae sectæ contagium ser-
 peret latius . Quare mane sub
 constitutam disputationis ho-
 ram , cùm in auditorium per-
 geret Arrius , cepit inter eun-

B 2 dam ,

Arrij horrenda mors

dam, ventris dolore laborare, & exonerandę alui causa cloacam ingressus est, vbi præter omnium opinionem fatalitèr illicò perijt. vnà enim cum excrementis, viscera, diuino miraculo effudit, vt habet Athan. ad Serap. orat. i. contra Arr.

Arrij hæresis damnatur.

Gloria P. & Fil. & Spiritus S. dicitur glorificationis hymnus.

Symbolum fidei statuitur.

In hoc ergo Concilio Nicæno damnata est hæresis hæc Arrij, negantis diuinitatem, coequalitatem, nec non & æternitatem Filij cum Patre: & statutum, vt post hymnum glorificationis, qui est, *Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto*, adderetur: *Sicut erat in principio, & nunc & semper, & in secula seculorum. Amen.* Editum etiam est symbolum fidei, in quo Filij Diuinitas est planè explicata: additaque est illa particula, *Consubstantialem Patri*: cum Arriani contenderent, non

nō esse dicendum, Filium esse
eiusdem substantiæ, sed simi-
lem.

Alterā causa celebrandi Cō-
cilium fuit, vt antè sæpius op-
pressa Quartadecimanorum
secta, nunc reuiuiscens, semel
radicitus euelleretur. Vetus
namque hæc cōtrouersia fuit
iam tempore Polycarpi agita-
ta: sub Victore autem Roma-
no Pont. celebrato in Palæsti-
na Concilio, definita. At quā-
uis plurimi resipuissent, Syri
tamen, Apostolicam tradi-
tionem prætexentes, adhuc in
schismate persistebant, more
Iudæorum, die 14. Lunæ, san-
ctum Pascha celebrantes, non
autem die Dominico, post di-
ctam Lunam, vt ceteræ omnes
Ecclesiæ. Fuit autem magno
cum labore eadem causa ad
finem perducta, & omnes spō-
te ad Ecclesiæ consortium re-
dierunt, & pro Ecclesia ad-

*Quartade-
cimanorū
hæresis dñ
natur.*

*Pascha die
dominico;
post 14. lu-
nam Mar-
tij celebra-
da.*

uersus Arrianam hæresim strenuè depugnarunt.

*Numerus
Aureus cõ
stituitur.*

Ad facilius autem inueniendum cuiuslibet anni Paschalem diem, constitutus est in Nicæno Concilio *Numerus* ille, qui *Aureus* nominari consuevit, decem, & nouem annorum periodum continens.

*Romana
Ecclesiæ
Primatus
proficitur.*

Præterea, recognouerunt Patres, Ecclesiam Romanam primatum habere super omnes alias Ecclesias; *Perpendimus*; inquit, *omnem quidem Primatum, & honorem præcipuum secundum Canones, antiquæ Romæ Deo amantissimo Archiepiscopo conseruari*: Vnde mirum est, quid in mentem venerit aliquibus Græcis (in quibus fuit Theodorus Balsamen) dicere, Romanam Ecclesiam à Nicæno Concilio, priuilegia, quibus potitur, esse sortitam, & tunc esse institutum Romanum

num Patriarchatum , atque tres alios , quo nihil insulsius dici potuit : cum Nicolaus Papa scribens ad Michaellem Imp. Romanæ Sedis aduersarium , hæc inter alia dicat :

Proinde animaduertendū est, quia non Nicæna, non denique vlla Synodus, quidquam Romanæ Ecclesiæ contulit privilegys, quæ in Petro nouerant, eam totius veræ potestatis pleniter meruisse, & cunctarum Christi ouium regimen accepisse : Sic ille.

Præter prædicta de fide, alia quoq; determinata sunt in Synodo ad correctionem morū. Inter quæ est, non esse Concilia celebranda, nec Episcopi damnandī, absque Romani Pont. sententia. De quibus meminit Athanasius cum Synodo Alexandrina, epist. ad Felicem II. prout refert Leo X. in constitut. quæ incipit, *Pastor*

Romana Sedes à nullo Concilio sed à Christo in Petro præmatum habuit.

Episcopi non dantur di absque Ro. Pontif. auctoritate.

æternus. S. Nec illud.

*Mulieres
extraneæ
in domib.
clericorum
versari,
prohiben-
tur.*

Interdixit itidē magna Synodus, non Episcopo, non præbytero, aut diacono, nec alicui omnino, qui in clero est, licere subintroducere mulierem, nisi forte aut matrem, aut sororem, aut amitam; vel eas tantum personas, quæ suspitiones effugiunt.

*Excom-
municati ab
vno, ab al-
tero nõ re-
cipiantur.*

Item statuunt, vt excommunicati ab vno, ab altero non recipiantur. Vtq. bis in anno Antistites Concilia celebrent, ad quæ causæ deferrentur eorum, qui ab Episcopo se iniustè passos aliquid, con-querentur. Hæc, & alia plura vtilia statuuntur in hoc Concilio.

*Concilia
bis in anno
celebrētur.*

Subscriperūt S. Synodo omnes Patres, excepto Eusebio Nicomediensi, & Theogni Nicæno. Sed Deus pacis, & non dissensionis, duorum illorum dissensum, duorum Episcoporum

rum

rum iam vita functorum admirabili, & miraculoso consensu voluit confundere, trecentorumq. illorum, & amplius Patrum consensum miraculo illustrare. *Nicephor. lib. 8. cap. 23.*

Duo Sancti Episcopi Chrysostantus, & Mufonius, cum nondum decisioni suas adiecissent subscriptiones, accidit, ut diuina prouidentia ab humanis excederent. Diuini Patres ad locum sepulturæ illorum accesserunt, & quod purius vita functi in cœlis cernerent, subsignationem tanquam à uiuentibus petentes, Canonum libellum loculo superimposuerunt, totamq. illam noctem in orationibus vigilarunt. Die sequenti, cum ad loculum venissent, solutis, quæ erant imposita, signaculis, cum Sanctam reuoluissent decisionem, inueniunt Sanctorum Patrum adiectas illis subscriptiones; adeo

*Synodus
Nicana etiam miraculose formatur.*

34 DE CONCILIO

vt citra dubitationem vnusquisque, etiam ex eis, qui erāt extrinsecus, fateretur, Sanctorum illorum Patrum Chorum constare presentia, & ope Sanctissimæ Trinitatis. Subscriptio autem fuit hæc: Chryfantus, & Musonius, qui cū Patribus omnibus in S. Prima Oecumenica Synodo consensus, quamuis corpore translati, manu tamen propria nos quoque libello subscripsimus.

Confirmatur Concilium à Siluestro Pap.

Patres Concilij à Papa confirmationem petunt.

Confirmatum est præterea Concilium hoc à Siluestro Papa in Concilio Romano II. cū 272. Episcopis, petentibus id Patribus eiusdem Nicæni Concilij iuxta Canonem Apostolicum, quone decreta aliqua absque sententia Episcopi Romani in Ecclesia sanciantur, & promulgentur, prohibitum est, vt refert Socrates, lib. 2. c. 13. Sic autem confirmationem petierunt

tierunt Patres. *Quicquid con-*
stituimus in Concilio Nica-
no, precamur vestro oris con-
sortio confirmetur. Oret Bea-
titudo tua pro uniuerso Con-
cilio. Sic illi. Quam confirma-
tionem impetrarunt his ver-
bis: Quicquid in Nicæa Bi-
thynia constitutum est, ad ro-
bur Sanctæ Matris Ecclesiæ
Catholicæ, à Sanctis Sacerdo-
tibus 318. nostro ore confir-
mamus. Omnes qui ausi fue-
runt dissoluere definitionem
Sancti, & magni Concilij
quod apud Nicæam congre-
gatum est sub presentia pÿs-
simi, & venerandi Principis
Constantini Augusti, anathe-
matizamus. Et dixerunt om-
nes, Placet.

Huius autē Concilij aucto-
 ritas in tāta veneratione fuit
 semper apud Patres, vt eius de-
 creta, *caelestia mandata*, alij
 appellarint. August. lib. 1. de

Papa con-
 firmat Cō-
 cilij decre-
 ta.

Cōcilij hu-
 ius auctori-
 tas quan-
 ta.

Baptismo, c. 18. Alij, *Verbum Dei*: alij, *Diuinum*, & *Sanctissimum oraculum Spiritus Sancti*: utpote cuius Canones per Spiritum Sanctum ordinati fuerint. Ita Athanas. epist. ad Episcopos Africanos. Leo epist. 53. ad Anatolium. Cyrillus, 1. de Trinit. Hoc sicut, & tria sequentia Oecumenica Sacrosancta Concilia, se non minus, quam quatuor Euangelia venerari affirmat S. Gregorius, lib. 1. epist. 24. *Qui huic Concilio contradicit, non esse Catholicum, & ideoq. excommunicandum*, scribit Leo, epist. 77. & 78. Athan. epist. ad Africanos: *Verbum, inquit, Domini per Oecumenicam Nicææ Synodum manet in æternum*. Ambrosius epist. 32. *sequor tractatum Niceni Concilij, à quo me nec mors, nec gladius poterit separare*. Et denique Hila-

Hilarius re ipsa exilium passus est propter Nicænam fidem, ut ipse testatur in fine libri de Synodis.

In hoc Concilio admirabile factum Principis Constantini, non puto reticendum. Etenim cum ex omnibus penè locis Episcopi cõuenissent, & diuersis ex causis inter se diuersa iurgia detulissent, interpellabatur frequenter a singulis. Offerebantur libelli, culpæ proferebantur, & magis ad hæc, quàm ad id, ad quod fuerat ventum, animos dabant. At ille suscepit à singulis libellos, quos simul omnes in sinu suo continens, nec in eis quod contineretur, aperiens, ait ad Episcopos: *Deus vos constituit Sacerdotes, & potestatem vobis dedit de nobis quoque indicandi; nos à vobis rectè iudicamur: vos autem non potestis ab hominibus*

Constantini admirandū exemplum, & à cunctis Principibus imitandum.

Iudices Seculares de causis Ecclesiasticis propria auctoritate iudicare non possunt.

*bus iudicari . Propter quod
 Dei solius inter vos expecta-
 te iudicium, ut & vestra iur-
 gia, quaecunque sunt, ad illud
 diuinum referentur examē.
 Vos enim nobis à Deo dati e-
 stis Dij. Conueniens non est,
 ut homo iudicet Deos, sed il-
 le solus, de quo scriptum est:
 Deus stetit in Synagoga Deo-
 rum, in medio autem Deos
 discernit. Et ideo, his omissis,
 alia que ad fidem Dei perti-
 nent, absque vlla animorum
 contentione discutite . Cum
 hæc dixisset omnes simul que-
 rimoniarū libellos iussit exu-
 ri, ne innoresceret vlli odium,
 & fugillatio Sacerdotum, &c.
 Atque vtinam hoc omnes i-
 mitentur . Dicent : Ergo Cle-
 ricorum delicta remanere de-
 bent impunita ? Sed talibus
 respondetur, quod longe vti-
 lius censet Ecclesia Christia-
 na seruare bonam famam Cle-
 rici,*

rici, qui deliquit, quàm punire delictum, dissipando eius famam. *Plus enim nocet exemplum delinquendi, quod ex delicto reuelato per punitionem prabetur, quàm condonatio delicti secreti prateriti facta pœnitenti.*

De Concilio Antiocheno.

Nno 341 vel vt alij 344. vel 345. anno V. Constantij Imperatoris congregatum est Concilium Antiochenum, quod iuxta opinionem Arianorum, secundum Generale est, sed decipiuntur, cum sit reprobatum. In hoc Concilio Eusebiani Ariani Athanasium deposuerunt, & Gregorium Cappadocem substituerunt peregrinum, & externum hominem, neque A-

lex.

Anno
341.